

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS BOSKESSCHOOL TE LOKEREN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21675

Instelling VBS Boskesschool
Slagveldstraat 48 - 9160 LOKEREN

Beleidsverantwoordelijke Corine STEPS

Telefoonnummer 09 348 31 90

E-mail directie@boskesschool.be

Website www.boskesschool.be

Bestuur VZW Kath.Basisond.Lokeren-Moerbeke-Waas
Heirbrugstraat 271 - 9160 LOKEREN

Scholengemeenschap Katholiek Basisonderwijs Lokeren
Heirbrugstraat 271 - 9160 LOKEREN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Waas en Dender
Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS

Start- en einddatum doorlichting 04/03/2024 - 07/03/2024

Inspectieteam Mieke VAN BELLE
Miet MAES

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Oude Heerweg 132 - 9160 LOKEREN
- Slagveldstraat 48 - 9160 LOKEREN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid BENADERT DE VERWACHTING	VBS De Boskesschool weet in grote lijnen wat ze met haar onderwijs wil bereiken. Ze legt in haar schoolvisie de nadruk op kernwoorden als 'samen, open en gastvrije school, leren leren en leren samenleven, eigen tempo ontwikkelen, gelijke kansen, hoofd, hart en handen'. De school laat echter kansen liggen om die visie af te stemmen op de input en de context van de school en op de regelgeving. Zo is het een werkpunt voor de school om haar huidige visie op leerlingenbegeleiding en gelijke onderwijskansen te verfijnen en sterker af te stemmen op leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften binnen de verhoogde zorg. Onder meer door een recente beleidswissel heeft de school momenteel beperkt zicht op hoe ze haar visie wil realiseren en zal vertalen naar de klaspraktijk en de leerlingenbegeleiding. Ze heeft nog geen actueel strategisch plan van aanpak dat uitmondt in doelgerichte maatregelen en afspraken die de klaspraktijk en leerlingenbegeleiding aansturen.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, zoals de huidige implementatie van outdoorlearning, maar doet dat nog fragmentair, weinig doelgericht of niet schoolbreed. Er staan verschillende deelvisies, afspraken en verwachtingen in het schoolwerkplan, maar deze worden door de teamleden in afnemende mate gelijkgericht geïnterpreteerd en uitgevoerd. Dit resulteert in een verscheidenheid in aanpak van zaken zoals het observeren van de kleuters, het geven van effectieve feedback, differentiëren en de aanpak van metacognitieve vaardigheden. De school ondersteunt de teamleden in beperkte mate. Zo wordt er ingezet op professionalisering en collegiaal overleg op personeelsvergaderingen maar gebeurt dit nog weinig gericht en mondt dit weinig uit in schoolbrede en duidelijke verwachtingen en afspraken. Het is een werkpunt leraren gericht te ondersteunen en te coachen tot op de klasvloer vanuit duidelijke verwachtingen en afspraken, met het oog op een duurzame implementatie van onderwijskundige aspecten. Daarnaast vormt het uitzetten van functionele, effectieve en efficiënte (overleg)structuren en systemen binnen de schoolwerking en de begeleiding een verbeterpunt.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking, zoals het aftoetsen van zaken tijdens personeelsvergaderingen, het leerlingenwelbevinden tijdens kindcontacten en de leerlingresultaten vanuit gestandaardiseerde testen maar heeft beperkt aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding. De systematiek van deze evaluaties kan nog versterkt worden. Evaluaties bouwen weinig verder op voorgaande evaluaties. De evaluatie is daarom beperkt systematisch en weinig cyclisch.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze laat kansen liggen om de expertise van relevante partners zoals de pedagogische begeleiding en het centrum voor leerlingenbegeleiding te betrekken bij haar evaluaties. De school slaagt er nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te gebruiken en om diverse outputgegevens diepgaand en verfijnd te analyseren. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang. Met het oog op een betrouwbare evaluatie van (vernieuwings)trajecten is het een werkpunt steeds meetbare doelen voorop te stellen en om verbeteracties (ook tussentijds) te evalueren op basis van leereffecten en studievorderingen.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	De voorbije schooljaren heeft de school beperkt ingezet op borgen, bijsturen en vernieuwen. Ze heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. De school laat kansen liggen om haar werking vanuit de evaluaties bij te stellen onder meer doordat de school de beschikbare informatie beperkt systematisch en gericht analyseert. Zo leiden zwakke resultaten in het leerlingvolgsysteem voor spelling en lezen onvoldoende tot een bijsturing van de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding. De school laat kansen liggen om afgelopen trajecten te borgen. Richtinggevende maatregelen en afspraken verwateren. Dit resulteert in een steeds groter wordende verscheidenheid in de aanpak van de onderwijsleerpraktijk maar ook in de leerlingenbegeleiding over de leerjaren heen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
VOLGENS DE VERWACHTING

Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. Ze stemmen in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuter. Zo organiseren de leraren onder andere taal- en rekenkringen voor kleuters met specifieke onderwijsbehoeften. De leraren volgen de effecten van het maatwerk op en sturen bij waar nodig

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk en betekenisvol. Zo worden thema's uitgewerkt vanuit een brainstorm die aansluit bij de voorkennis, de interesses en de leef- en beleevingswereld van de kleuters. De leraren verrijken de hoeken met wiskundige en talige impulsen maar het incidenteel leren kan nog versterkt worden. De aanpak is kindgericht. De leraren stemmen hun aanpak af op een brede beeldvorming en hebben zo oog voor de verschillen tussen de leerlingen. De aanpak is activerend. Zo bieden de leraren kleuters kansen om nieuwe inhoud in te oefenen en te verankeren in speelleerhoeken en gebruiken ze werkvormen die aanzetten tot samenwerking en interactie. Het is een groeikans om in te zetten op meer uitdagende en open opdrachten die het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bij kleuters stimuleren en met ruimte voor experiment en zelfontdekkend leren. De leraren hebben groeiende aandacht voor deze metacognitieve vaardigheden door onder meer het gebruik van stappenplannen, planborden en contractwerk. De leraren nemen waardevolle initiatieven om in te zetten op een taalontwikkende aanpak. Zo werken ze doelbewust aan woordenschatontwikkeling en laten kleuters gericht themataal, zelfredzaamheidstaal en instructietaal oefenen in een betekenisvolle context. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en ontwikkelen onder meer door de inzet van wachtdozen tijdens overgangsmomenten.

Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is. Sommige leraren laten kansen liggen om systematische effectieve feedback te geven ingebed in het leerproces. Het is een werkpunt om de feedback te richten op het zelfregulerend niveau, de doelen, de voorbije stappen in het leerproces en de volgende stappen in het leerproces. De feedback vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie BENADERT DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen beperkt met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie bestrijken nog niet systematisch alle clusters van doelen. De leraren laten nog kansen liggen om te komen tot een meer transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie die afgestemd is op de harmonische vorming van kleuters. Zo is de toepassing van objectieve en eenduidige beoordelingscriteria nog een werkpunt. De observatie en evaluatie zijn ingebed in het onderwijsleerproces.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. In de fase van de verhoogde zorg is het een werkpunt om begeleidingsdoelen afgestemd op de zone van naaste ontwikkeling voorop te stellen op basis van een verfijnde analyse van deze verzamelde gegevens. De leraren spelen, vaak na informeel overleg, in op de onderwijsbehoeften van de leerling. Hiervoor benutten ze vooral compenserende en dispenserende maatregelen. Het uitvoeren van gefaseerde en doelgerichte remediëringstrajecten gebeurt nog niet. Hierdoor spelen de leraren onvoldoende gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling. Daarnaast vormen de systematische opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding nog een werkpunt.
---	--

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk. De leraren roepen de voorkennis op en expliciteren geregeld de leerdoelen en succescriteria voor de leerlingen. Ze stemmen hun aanpak af op de brede beeldvorming, met oog voor verschillen tussen leerlingen. De wijze waarop en de mate waarin dit gebeurt, wisselt nog per leraar. De leraren hanteren diverse werk- en groepeeringsvormen om de samenwerking, de taalvaardigheid en het actief leren te stimuleren. Ze kunnen hun denkactiverende aanpak nog versterken door het stellen van open vragen. De aanpak is taalontwikkend en betekenisvol. Zo hebben de leraren aandacht voor actuele en betekenisvolle teksten, ook uit andere leergebieden. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden en aan leer-, lees-, schrijf-, luister- en spreekstrategieën. Het is een groeikans om deze strategieën te expliciteren en visueel te ondersteunen. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en ontwikkelen.
Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De leraren kunnen de stuwende kracht van hun feedback versterken door deze niet enkel te richten op het product, maar te verbreden naar het proces en de zelfregulatie. Sommige leraren laten nog kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	Voor het leergebied Nederlands gebruiken de leraren hoofdzakelijk de evaluatievormen van het onderwijsleerpakket. De observatie en evaluatie sporen grotendeels met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, fair en breed. Het bewaken van de betrouwbaarheid van de evaluatie bij het individualiseren of aanpassen van toetsen of het toepassen van bijzondere maatregelen was nog geen voorwerp van kritische reflectie. De transparante, systematische en doelgerichte evaluatie van spreken en schrijven op basis van vooropgestelde beoordelingscriteria, valt op in positieve zin. Het afstemmen van deze beoordelingscriteria op het proces en op strategieën uit het gevalideerd doelenkader kan deze evaluatiepraktijk nog versterken. De leraren betrekken de leerlingen geregeld bij de evaluatie onder meer via zelf- en peerevaluaties.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	◆
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Afstemming op het gevalideerd doelenkader		
Onderwijs en begeleiding op maat	●	◆
Leef- en leerklimaat		
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	●
Effectieve feedback	◆	◆
Materiële leef- en leeromgeving		
Leerlingenevaluatie	◆	●
Leereffecten		

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: NEGATIEF. De school dient zich te engageren om aan de tekortkomingen op het vlak van leerlingenbegeleiding te werken.
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.